

i den gamle Havn, naar der kun blev lagt Jærnbane spor til Toldboden, som der ikke er noget i Vejen for, og ikke helt til Nyhavn, uanset hvor meget det vil koste. Jeg vil tilstaa, at jeg er ikke blevet forbadset over, at det vil koste saa meget, som der er omtalt i Lovforslagets Motiver; thi vi vide alle, hvilke Hindringer der er i Vejen i saa Henseende. Jeg skal i den Anledning udtale, at jeg beklager, at hele Havnebanen i Kjøbenhavn, baade den, vi have, og den, vi kunne vente at faa, saa vidt jeg skønner, aldrig kan blive af væsentlig Betydning paa Grund af manglende Plads. Da Kbhvn blev bebygget, og ved hele den Udvikling, som har fundet Sted fra Kbhvn nord paa, har det vistnok været en stor Fejl, at man ikke har sørget for at have større Arealer til sin Naadighed, end man har. Efter at Forholdene nu ere blevne, som de ere, forekommer det mig, at enten bliver et Jærnbane spor ikke af nogen afgørende Nødvendighed, fordi Havnebanen aldrig kan blive af nogen stor Betydning, eller ogsaa er det nødvendigt at komme ind paa Ekspropriationer og Udvidelser, som langt ville overstige rimelige Summer. Noget andet er det jo, at man kan disputere om, hvor vidt det kan være ønskeligt at anvende et vist Beløb paa et saadant Foretagsende. Men jeg maa hævde, at dette ikke staar i nogen bestemt Forbindelse med Frihavns spørgsmaalet, og jeg for mit Vedkommende maa ønske, at der ad denne Vej saa lidt som muligt lægges Hindring i Vejen for Frihavns Udførelse. Kunne vi ikke blive enige om dette, saa mener jeg, at det er noget, vi maa lade ligge; det vedkommer ikke Frihavnen. Naar den ærede Taler omtalte Aktieselskabet, saa har jeg ikke meget dertil at sige. Thi det ærede Medlem er jo fuldstændig af samme Mening som jeg, at det er absolut heldigt, baade at der kun bliver een Myndighed i Havnen, og i, at Havnens Forretninger blive drevne i det mindste foreløbig og i længere Tid af et Aktieselskab og ikke af en offentlig Myndighed. Det eneste, der kunde være tilbage, er Spørgsmaalet, om dette Aktieselskab ogsaa skal foretage Anlægget — om jeg maa bruge det Udtryk — om det skal anlægge de Bygninger, Maskiner o. s. v., som skulle bruges i Havnen, eller om dette skal gøres af Havnen. Teoretisk er jeg fuldstændig enig med det ærede Medlem i, at der kan være Tvivl om, hvad der er rigtigst i saa Henseende. Men praktisk set tror jeg rigtig nok, at det vil volde stor Vanskelighed, om man vil stille disse to Ting ad. Det er ikke muligt, tror jeg, for noget Menneſte nu

at sige, hvorledes Forholdene ville udvikle sig, og hvad der skal gøres. Hvorledes vilde man klare Forholdet, hvis der opstod Vanskeligheder mellem dem, der skulle anlægge de forskellige Bygninger o. s. v., og dem, der skulle drive Havnen? Det kunde dog ikke ordnes paa den Maade, at Aktieselskabet uden videre skulde kunne kommandere Havnebestyrelsen eller Indenrigsministeriet til at foretage forskellige Anlæg. Men paa den anden Side kunde de, der skulle drive Havnen, heller ikke være tjente med, at de ikke kunde faa de Midler tilvejebragte, der ere nødvendige til hele Bedriftens Sværkættelse og Udvikling. Jeg tror derfor, at det er absolut nødvendigt, at man lader de to Ting være sammen, og for saa vidt kan jeg altsaa slutte mig til Lovforslaget. Det ærede Medlem mente, at der var en Modsigelse mellem Lovforslagets § 3 og § 3 i den Kontrakt, der er sluttet med Landmandsbanken, navnlig derved, at der er tilstaaet det Aktieselskab, som Landmandsbanken har paataget sig at stifte, Eneret for Koncessions-tiden. Jeg maa tilstaa, at jeg kan ikke se, at der i saa Henseende er nogen Modsigelse imellem Lovforslaget og vedkommende Bestemmelse i Overenskomsten med Landmandsbanken, thi dette Lovforslags § 3 gaar jo ud paa at give et med det paagældende Formaal dannet Aktieselskab med den fornødne Aktiekapital Ret til at overtage Driften af Frihavnen i et vist Tidrum, og naar Landmandsbanken har villet sikke sig en Eneret, har det naturligvis været, for at ikke Ministeren senere, medens Staten er bunden, skal kunne henvende sig til Lovgivningsmagten og faa en Frihavn etableret paa et andet Sted. Det er klart, at en Eneret i en vis fornuftmæssig fastsat Tid maa et saadant Selskab have, som skal tage hele Risikoen, som skal oprette noget her aldeles nyt og ukendt, og som skal gennemføre dette paa Betingelser, der ingenlunde i alle Henseender kunne siges at være heldige for Aktieselskabet, navnlig i den Henseende, at der skal tjenes meget betydelig, forinden Aktieselskabet kan faa nogen Indtægt, der er værd at tale om, ud over sine 4 pCt. Overfor den Risiko, det løber, maa det ogsaa have saadanne Bestemmelser, at det kan vente, at Virksomheden ikke bliver af den Betskaffenhed, at saa snart det har slaaet sig lidt op, efter at der maaſte er tilsat betydelige Midler, tager man det hele fra det. Jeg anſer derfor en saadan Bestemmelse som absolut nødvendig. Naar det ærede Medlem mente, at Lovforslagets § 3 ikke slaar til med Hensyn til den Opsigelsesret, der er udtalt i Kontraktens § 3 og navnlig ikke, for saa vidt